

Månadsrapport

Mars 2023

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Demografi, omvärld och påverkan i Västerås stad	4
Befolkningsutveckling	4
Omvärlden och ekonomi.....	4
Skatter, generella statsbidrag och utjämning	4
Arbetsmarknaden	5
Sjukfrånvaro	5
Ekonomisk utveckling	6
Prognos 2022	6
Nämndernas resultat och prognos	8
Investeringar.....	10
Finansiella rapporter	11
Resultaträkning.....	11
Utfall per nämnd.....	12

Sammanfattning

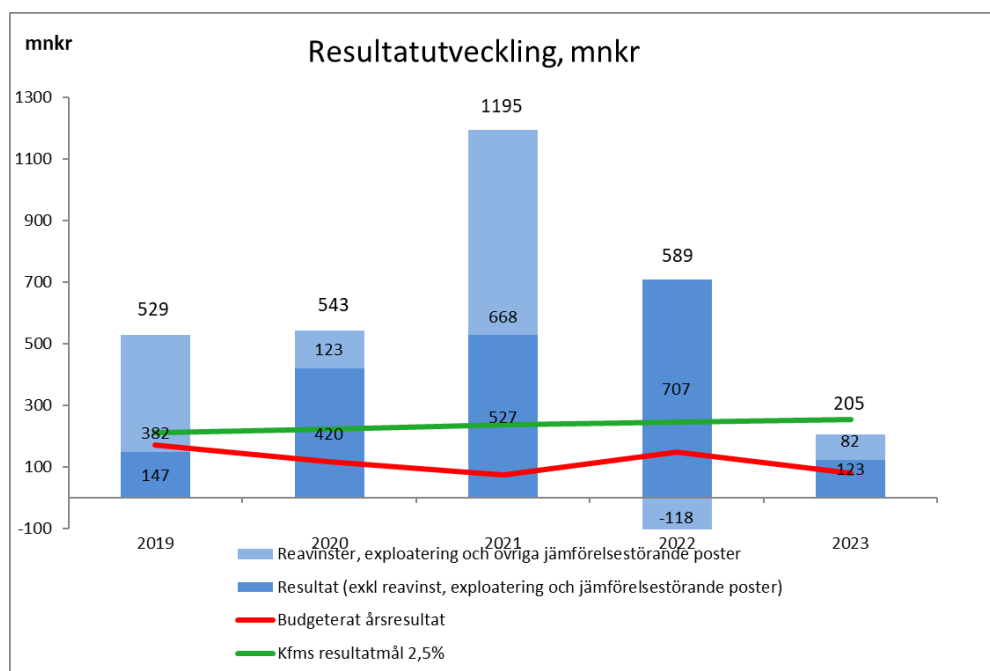
Årets prognos 205 mnkr, 2,0 % av skatter och generella statsbidrag (budget 80 mnkr, 0,8 %).

Prognos exklusive jämförelsestörande poster 123 mnkr, 1,2 %.

Årets investeringsprognos 1 622 mnkr (budget 1 954 mnkr), utfall vid utgången av mars 152 mnkr.

Prognos mot budget

- Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning +94 mnkr
- Finansnetto +90 mnkr
- Realisationsvinster anläggningar +21 mnkr
- Nämnderna sammantaget +27 mnkr exklusive realisationsvinster och leasingresultat.

Prognosen för året är per mars 205 mnkr, 2,0 % av skatter, utjämning och generella statsbidrag.

Demografi, omvärld och påverkan i Västerås stad

Befolkningsutveckling

Befolkningsprognosen som budgeten bygger på är en befolkning på 160 318 i slutet av 2023, vilket innebär en ökning med 1 665 personer jämfört med 2022. Den nya befolkningsprognosen från mars 2023 har en lägre ökning för helåret med 1 588 personer. Det skulle innebära en befolkning på 160 241 per den 31 december 2023. Ökningen till och med februari är dock endast 70 personer vilket är betydligt lägre än de senaste åren och även lägre än om utvecklingen följt kurvan för befolkningsökningen de senaste 20 åren.

Omvärlden och ekonomi

Riksbanken höjde som väntat styrräntan till 3,0 % vid sitt möte i februari. Den senaste månadens oro för banksystemet verkar nu ha lagt sig och de flesta prognosmakare samt marknaden bedömer att Riksbanken kommer att höja med 0,5 procentenheter i april och med 0,25 eller 0,5 procentenheter i juni.

Utsikterna framåt är fortfarande att inflation, konjunktur och arbetsmarknad kommer att mattas av på ett sätt som gör att Riksbanken kommer att börja sänka räntan under 2024.

Skatter, generella statsbidrag och utjämning

Skatteprognosen per februari ger ett utfall på 94 mnkr mer än budgeterat för året. Ökningen beror främst på en justering för ändrade skatteregler som gör att regleringsbidraget blir högre, tillsammans med att skatteunderlaget växte mer än förväntat då befolkningsutfallet per 1 november var högre än prognosticerat.

Den felräkning som SCB upptäckte i februari ingår också i prognosen med en justering på 7 mnkr i kostnadsutjämningsbidrag för 2022 och 5 mnkr för 2023.

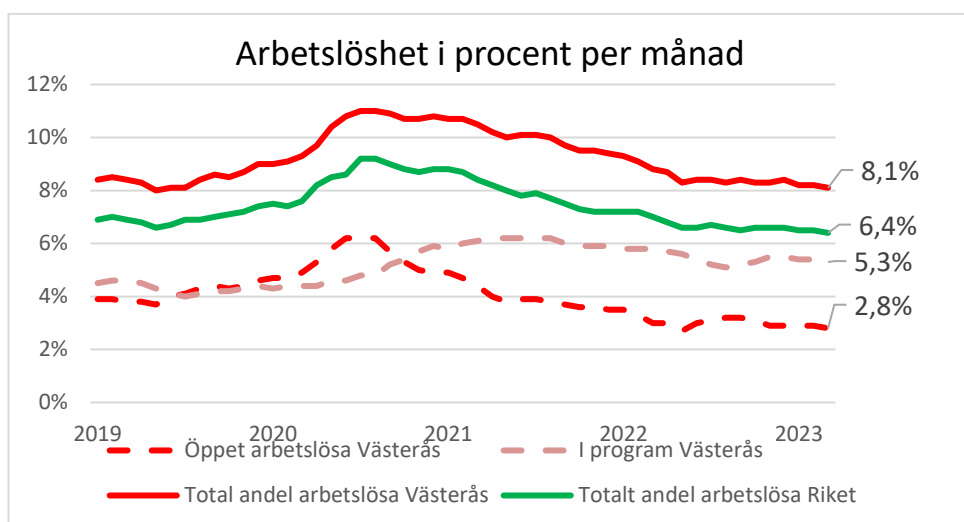
2023-04-26

Arbetsmarknaden

Arbetsförmedlingen noterar att arbetslösheten fortsatte att minska i mars samtidigt som antalet lediga jobb ökar i Platsbanken. I slutet av mars var 335 000 personer inskrivna som arbetslösa, vilket motsvarar en arbetslöshet på 6,4 %. Det är fortfarande en stor efterfrågan på arbetskraft med efterfrågade kompetenser.

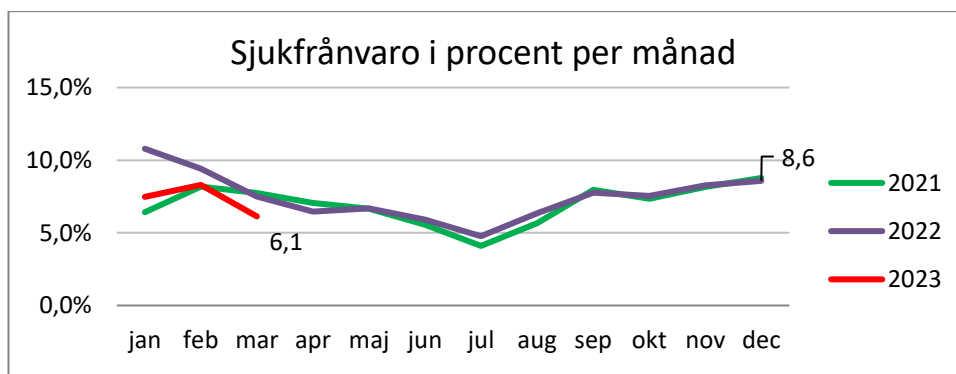
Det är som tidigare fler arbetslösa i program i Västerås än vad det är i riket, medan Västerås har en något lägre öppen arbetslöshet än snittet i riket. Sammantaget gör det att den totala arbetslösheten ligger kvar på knappt två procentenheter högre i Västerås än i riket. I mars var arbetslösa i program 5,3 %, drygt 4 200 personer, i Västerås mot rikets 3,5 %.

Antalet varsel hittills under 2023 är cirka 25 000, men mindre än en procent av dessa förekom i Västmanlands län.

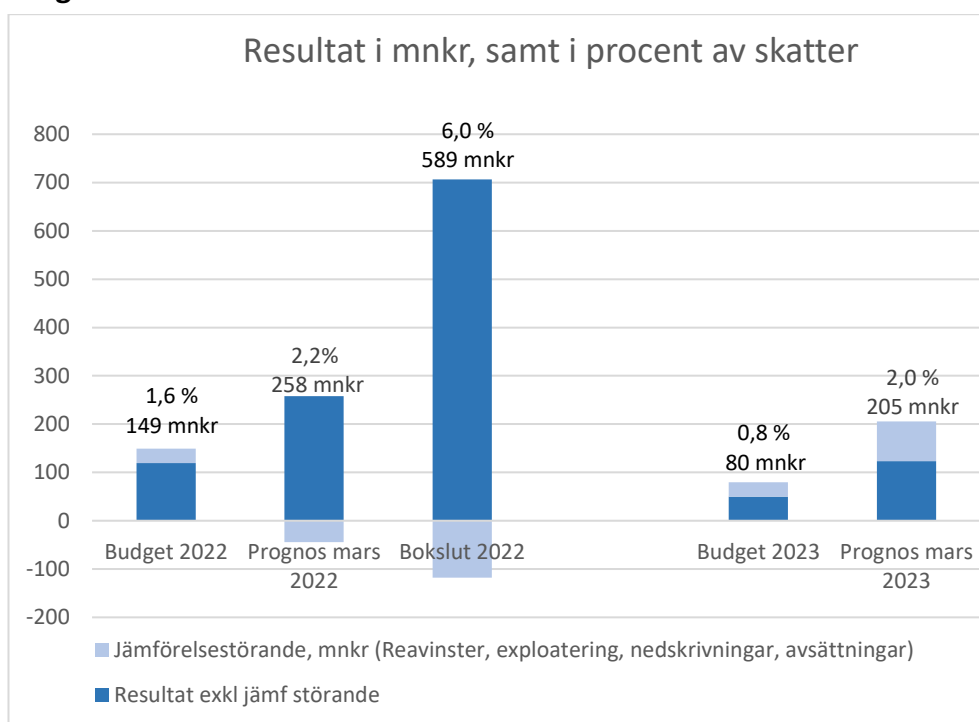
Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron ligger på en ganska hög nivå och var i februari 8,3 procent. Hittills inrapporterad frånvaro för mars visar en minskning till 6,1 procent, men kan komma att öka när all frånvaro är med. Målet är en sjukfrånvaro under 5 procent.

Ekonomisk utveckling

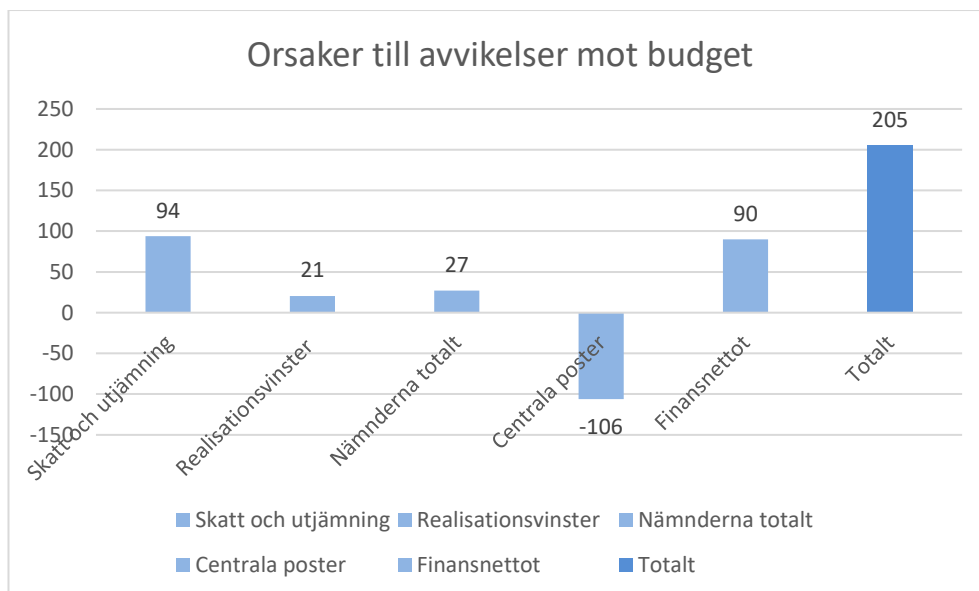
Prognos 2022

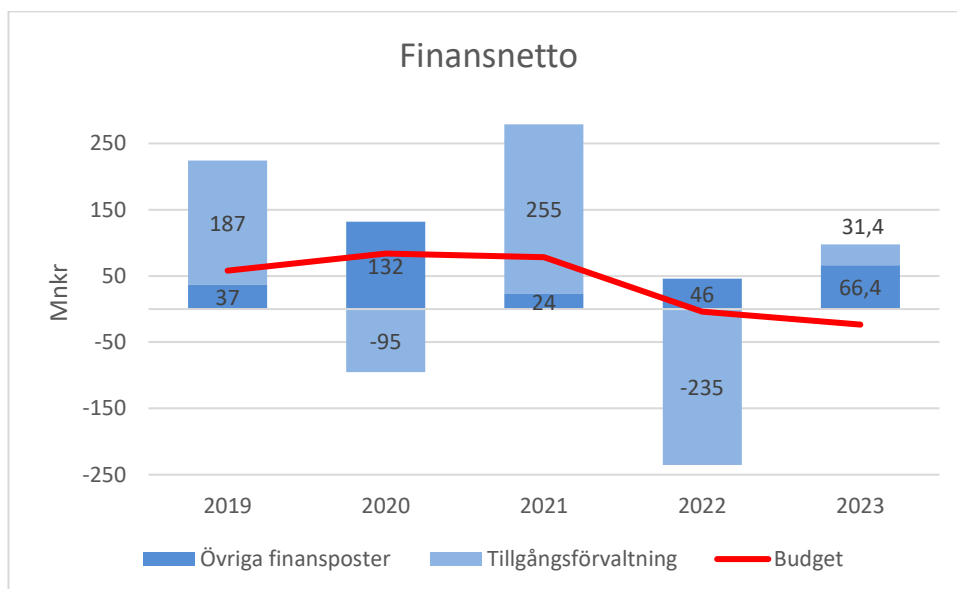
Västerås stad redovisar en prognos för året på 205 mnkr, ett överskott på 125 mnkr mot budget. Överskottet motsvarar 2,0 % av årets prognos på skatter, utjämnung och generella statsbidrag och 1,2 % exklusive jämförelsestörande poster, att jämföra med budgeterade 0,8 %.

Den totala prognosens överskott är beroende av både högre skatteintäkter, realisationsvinster och ett överskott i exploateringsverksamheten. Verksamhetens resultat, före finansposter, och exklusive jämförelsestörande poster från realisationsvinster, exploateringsöverskott och överskott från finansiell leasing innebär ett resultat i linje med budget.

2023-04-26

Högre beräknade skatteintäkter och generella statsbidrag på 94 mnkr är den största förklaringen till budgetöverskottet, men även finansnettot är en betydande förklaring. Nämnderna redovisar en prognos som är 27 mnkr högre än budget, med stora variationer mellan nämnderna. I centrala poster ingår överflytten av 78 mnkr till de pedagogiska nämnderna.

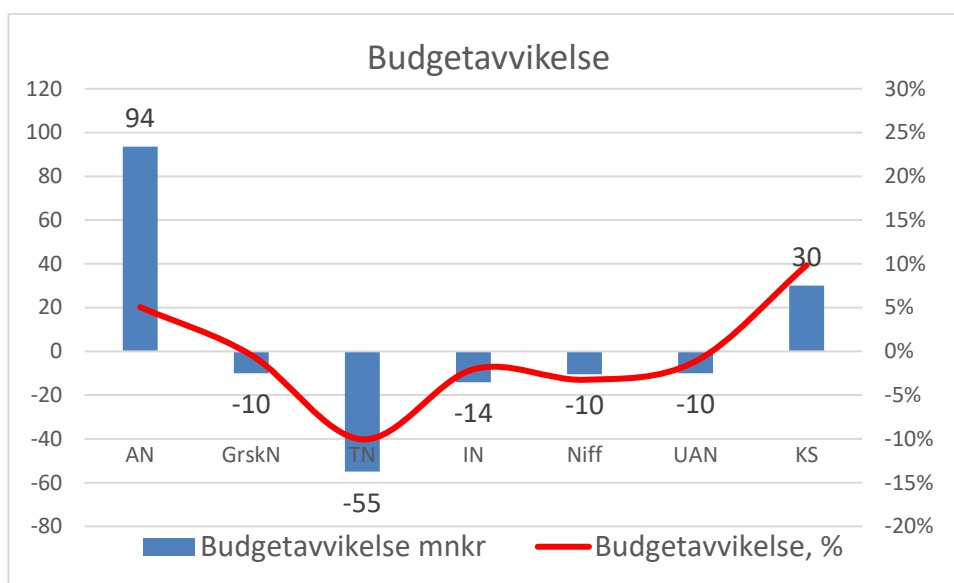
Finansnettot blev bättre än budget i mars då börserna gått upp, men även på grund av lägre kostnader för lån och högre ränteintäkter då ränteläget är högre.

Internbanken fortsätter tillsvidare att hålla en relativt lång räntebindning kring 4 år.

Efterfrågan på stadens värdepapper är fortsatt god och internbanken fortsätter att hålla en god likviditet.

Marknadsvärdet i pensionsportföljen var den 31 mars cirka 1 509 mnkr, upp med 3,2 % sedan årsskiftet. Likviditetsportföljen hade ett marknadsvärde på cirka 515 mnkr, en ökning med 1,7 % sedan årsskiftet.

Nämndernas resultat och prognos

Nämnderna redovisar en sammanlagd prognos på ett överskott på 27 mnkr, exklusive realisationsvinster och överskott för leasing. Den beslutade ramen till de pedagogiska nämnderna konstaterades vara för låg och kommunfullmäktige beslutade i mars om en extra tilldelning från centrala medel på 78 mnkr fördelat till förskolenämnden med 19,5 mnkr, grundskolenämnden med 39 mnkr och utbildningsnämnden med 19,5 mnkr, vilket ingår i nämndernas prognoser. Detta innebär samtidigt ett underskott för centrala medel.

Äldrenämndens prognos pekar mot ett budgetöverskott på 94 mnkr, varav 135 mnkr avseende beställarverksamheten och -41 mnkr för egenregin. Huvudsakligen beror överskottet på att utbetald ersättning till utförarna avseende hemvård enligt LOV bedöms understiga budgeten då timmarna fortsatt ser ut att minska. Prognosen för detta bedöms just nu vara +103 mnkr, men i spannet mellan +83 mnkr och +122 mnkr.

Egenregiverksamhetens helårsprognos förklaras huvudsakligen av fortsatt obalans inom hemvården och underskott inom äldreboende på grund av obudgeterade arbetskraftskostnader.

2023-04-26

Individ- och familjenämnden har en prognos på -14 mnkr. Inom barn och ungdom är prognosen positiv, +6 mnkr, främst beroende på vakanser och något färre placeringar. Vuxenområdet visar en negativ prognos mot budget på -3 mnkr beroende på kostnader för lägenheter som överskrider budget, bland annat på grund av tomhyror. Nämnden arbetar med en åtgärdsplan för att möta det underskott som prognosticeras och som kommer att presenteras i delårsrapporten.

Grundskolenämnden. Även med tillskottet från centrala medel behöver effektiviseringar göras för att anpassa verksamheten till ersättningsnivåerna 2023. En plan på minskning av bemanning på skolenheter kommer att göras till höstterminen och prognosen för detta är att årets budget kan hållas. Total årsprognos för grundskolenämnden är -10 mnkr beroende på kostnadsökningar för livsmedel för restaurangverksamheten. Åtgärds paket för detta tas fram under våren.

Tekniska nämndens prognos är ett underskott mot budget på 55 mnkr, beroende på kollektivtrafik, färdtjänst- och omsorgsresor. Det är en förbättring mot prognosen i februari med 11 mnkr. Förbättringen gäller bränsle med 20 mnkr, beroende på lägre biogaspriserna än tidigare prognoser. Detta motverkas delvis av att från mars 2023 upphör Sveriges undantag från skatt på biogas, vilket ökar kostnaderna i tekniska nämndens prognos med 9 mnkr. I prognosen ingår att Regionen räknar med högre kostnader för andra omkostnader och bränsle för andra halvåret. För färdtjänst- och omsorgsresor är prognosen ett underskott mot budget på sammanlagt 6 mnkr. En ny prognos kommer att tas fram av Regionen till delårsrapporten per april.

I kommunstyrelsen finns extra medel på 30 mnkr i en satsning på kollektivtrafik för att täcka ökade bränslekostnader och fria resor för pensionärer under dagtid, skolelever under sommarlov samt resor till daglig verksamhet. Denna extrasatsning är inte fördelad eller bedömd ännu och ingår därför ännu inte i prognosen för tekniska nämnden.

Kommunstyrelsen visar i prognosen ett överskott på 30 mnkr beroende på att kollektivtrafiksatsningen ligger budgeterad hos kommunstyrelsen och beslut om fördelning inte är taget. Ett mindre underskott finns för omställningsstöd till avgående kommunalråd, där huvuddelen av stödet på 5 mnkr belastar de centrala pensionskostnaderna.

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande har en prognos på ett underskott på 10 mnkr mot budget, beroende på högre energikostnader och ökade hyreskostnader på idrottsanläggningar. Dessutom finns ytterligare underskott på drygt 2 mnkr där nämnden har beslutat om ett åtgärds paket som innefattar bland annat personalminskningar på idrottsanläggningar, höjda taxor för senioridrott och kommersiella arrangemang och effektivisering inom verksamheten för friluftsliv.

2023-04-26

Det finns flera faktorer som kan påverka resultatet varför nämnden kommer att följa energipriserna och intäktsutvecklingen på idrottsanläggningarna som inte helt återhämtat sig från låga siffror under pandemin.

Utbildningsnämnden har problem med budgetunderskott på den kommunala gymnasieskolan på omkring 18 mnkr. Genom planerade åtgärder tror nämnden att underskottet delvis kan minskas och totalt visar utbildningsnämnden en prognos på -10 mnkr för 2023.

Investeringar

Investeringsutfallet till och med mars var 152 mnkr av årets budget på 1 954 mnkr. Utfall samma period 2022 var 63 mnkr. Prognosen för året har justerats ner bland fastighetsinvesteringar, men mer noggranna bedömningar görs först till delår 1.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Resultaträkning, mkr	Utfall mars	Budget mars	Avvikelse mars	Budget 2023	Prognos 2023	Prognos- avvikelse
Intäkter	587	599	-12	2 337	2 370	32
Kostnader	-2 984	-2 998	14	-11 695	-11 785	-91
Avskrivningar	-149	-152	3	-613	-613	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 546	-2 552	5	-9 970	-10 028	-58
Skatteintäkter	2 082	2 068	14	8 272	8 289	17
Generella bidrag och utjämning	475	450	25	1 801	1 879	77
Verksamhetens resultat	11	-33	44	103	139	36
Finansiella intäkter	138	78	60	373	437	64
Finansiella kostnader	-81	-99	18	-397	-371	26
Finansnetto	57	-22	79	-23	66	90
Resultat	68	-55	123	80	205	125

Utfall per nämnd

Nämnder, mnkr	Budget 2023	Avvikelse perioden	Prognos	Prognos avvikelse
Äldrenämnd	-1 853	19	-1 759	94
Grundskolenämnd	-2 368	-12	-2 378	-10
Teknisk nämnd	-547	-7	-602	-55
Förskolenämnd	-1 135	-6	-1 135	0
Fastighetsnämnd	0	27	29	29
Individ- och familjenämnd	-690	0	-704	-14
Nämnden för idrott, fritid o förebyggande	-320	-3	-330	-10
Byggnadsnämnd	-33	-5	-33	0
Kommunstyrelse	-275	21	-245	30
Arbetsmarknadsnämnden	-374	7	-369	4
Miljö- och konsumentnämnd	-25	1	-25	0
Nämnden för pers m funktionsnedsättning	-989	6	-987	2
Överförmyndarnämnd	-16	2	-16	0
Kulturnämnden	-213	3	-213	0
Skultuna kommundelsnämnd	-140	1	-140	0
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-877	-7	-887	-10
Valnämnd	-2	0	-2	0
Kommunrevision	-5	0	-5	0
Totalt nettoresultat nämnder	-9 862	48	-9 802	59
varav exploatering, KS	30	0	30	0
varav reavinster, främst FN	2	18	21	18
varav finansiell leasing, FN	0	4	12	12
Resultat nämnder exkl reav, explo, fin lease	-9 894	27	-9 865	29
Centrala poster	-109	-46	-226	-117
Verksamhetens nettokostnader	-9 970	2	-10 028	-58

Resultatet per mars visar en avvikelse mot budget på nämnderna med +27 mnkr, exklusive realisationsvinster, resultat för finansiell leasing samt exploateringsvinster, vilket även är prognosen för året. Ett stort budgetöverskott beräknas på äldrenämnden med 94 mnkr, medan tekniska nämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden, individ och familjenämnden samt nämnden för idrott, fritid och förebyggande har prognoser på budgetunderskott.